

Nyelvtanári és -oktatói vélemények a nyelvvizsga- moratóriumról

Fajt Balázs (BGE PSzK), Bánhegyi Mátyás (BGE PSzK),
Vékási Adél (PPKE) és Cseppentő Krisztina (PTE)

HUCER Konferencia
2021. május 27-28., online

Áttekintés

- ▶ Kontextus
- ▶ Kutatási módszerek
- ▶ Résztvevők
- ▶ Kutatási eszköz
- ▶ Az adatgyűjtés menete és az adatelemzés módszerei
- ▶ Eredmények
- ▶ Következtetések

Társadalmi és szakmai érdeklődés

- ▶ **Oktatási Hivatal. 2020.** Nyelvi követelmények teljesítésének vizsgálata a felsőoktatásban: milyen mértékű a felsőoktatásban az elvárt nyelvi követelmény teljesítése, illetve annak hiánya
- ▶ Alapképzések: nyelvi követelmények teljesítésének hiánya a hallgatói képzések közel ötödét érinti (18-19%), a teljesítés a képzések bő háromnegyedében (77-79%) valósult meg
- ▶ Osztatlan képzések: teljesítés hiánya 3-5%, a teljesítés 92-93%
- ▶ Nyelvvizsga-követelmények teljesítése a tanulmányok megkezdése előtt:
 - ▶ képzéseknek kevesebb, mint a felében (40-46%)
 - ▶ tanulmányok alatt 35-36%
 - ▶ képzés lezárása után 18-25%

Index-cikk

- ▶ 2021. március 22.
- ▶ A nyelvvizsga nélküli diplomakiadás jelentős visszaesést okozott a nyelviskolai piacon.

Szakszervezetek.hu-cikk

- ▶ 2021. április 15.
- ▶ Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája tárgyal az Innovációs és Technológiai Minisztériummal, hogy a végzős vizsgázók 2021-ben is kapjanak nyelvvizsgamentességet.

hvg.hu-cikk

- ▶ 2021. május 19.
- ▶ A végzősök kb. 35%-ának nincsen középfokú nyelvvizsgálója. Ez 2021-ben kb. 25 ezer hallgatót érint.

Kutatási módszerek

- ▶ Egyetemi oktatók, közoktatásban tanító tanárok
- ▶ Kvantitatív kutatás: kérdőív
- ▶ 2021. márciustól
- ▶ Pilot

Résztevők

- ▶ Résztevők: N=139
- ▶ Felsőoktatásban dolgozó nyelvoktatók

Kutatási eszköz

- ▶ Sajátkészítésű kérdőív, eredetileg 45 állítás → 38 állítás
- ▶ Likert-skála (1-től 5-ig)
- ▶ 10 konstruktum:
 - ▶ 1. nyelvvizsgázási motiváció
 - ▶ 2. társadalmi igazságosság
 - ▶ 3. nyelvvizsga-követelmény létjogosultsága mint a diplomakiadás feltétele
 - ▶ 4. munkaerőpiacra gyakorolt hatás
 - ▶ 5. nyelvvizsga fontossága a munkavállalók számára
 - ▶ 6. nyelvvizsga jelenlegi fontossága a munkáltatók számára
 - ▶ 7. nyelvvizsga jövőbeni fontossága a munkáltatók számára
 - ▶ 8. nyelvvizsga-követelmény létjogosultsága bemenetkor
 - ▶ 9. kötelező idegennyelv-oktatás fontossága a felsőoktatásban
 - ▶ 10. idegen nyelven oktatott tárgyak fontossága a felsőoktatásban

Adatgyűjtés és adatelemzés

Adatgyűjtés menete:

- ▶ 2021. március - folyamatos
- ▶ Google Forms
- ▶ Szakmai szervezetek

Adatelemzés módszerei:

- ▶ Fordított tételek fordított módon történő kódolása
- ▶ SPSS 21.0

A skálák megbízhatósága

skála	Cronbach- alfa
1. hatás a nyelvvizsgázási motivációra	0,869
2. társadalmi igazságosság	0,955
3. nyelvvizsga-követelmény létjogosultsága mint a diplomakiadás feltétele	0,962
4. munkaerőpiacra gyakorolt hatás	0,854
5. nyelvvizsga fontossága a munkavállalók számára	0,822
6. nyelvvizsga jelenlegi fontossága a munkáltatók számára	0,735
7. nyelvvizsga jövőbeni fontossága a munkáltatók számára	0,869
8. nyelvvizsga-követelmény létjogosultsága bemenetkor	0,956
9. kötelező idegennyelv-oktatás fontossága a felsőoktatásban	0,802
10. idegen nyelven oktatott tárgyak fontossága a felsőoktatásban	0,822

Eredmények

skála	Átlag	Szórás
1. kötelező idegennyelv-oktatás fontossága a felsőoktatásban	4,08	0,98
2. nyelvvizsga-követelmény létjogosultsága a diplomakiadás feltételeként	4,07	1,19
3. idegen nyelven oktatott tárgyak fontossága a felsőoktatásban	3,72	1,11
4. nyelvvizsga jövőbeni fontossága a munkáltatók számára	3,54	0,97
5. nyelvvizsga fontossága a munkavállalók számára	3,47	0,86
6. nyelvvizsga-követelmény létjogosultsága bemenetkor	3,14	1,35
7. nyelvvizsga jelenlegi fontossága a munkáltatók számára	3,13	0,88
8. munkaerőpiacra gyakorolt hatás	2,56	1,00
9. nyelvvizsgázási motiváció	2,07	0,96
10. társadalmi igazságosság	1,84	1,09

Eredmények

állítás	Átlag	Szórás
1. A felsőoktatásban kínált (szak)nyelvoktatás a nyelvvizsga-moratórium miatt a korábbiaknál fontosabb lesz az ilyen tárgyakat tanító oktatók számára.	3,68	1,27
2. A nyelvvizsga-moratórium hatására a felsőoktatásban elérhető (szak)nyelvoktatást a hallgatók a korábbiaknál fontosabbnak tartják majd.	2,69	1,29
3. A nyelvvizsga-moratórium hatása miatt az egyetemi döntéshozók szemében a felsőoktatásban kínált (szak)nyelvoktatás a korábbiaknál fontosabb lesz a jövőben.	2,66	1,28
4. A nyelvvizsga-moratórium hatására a felsőoktatásban elérhető (szak)nyelvoktatás a jövőben a korábbiaknál fontosabb lesz a felsőoktatásért felelős (szak)politikai döntéshozók számára.	2,55	1,25

Következtetések

- ▶ Résztevők (oktatási szektor) véleménye:
 - ▶ Fontos az idegennyelv-oktatás a felsőoktatásban
→ megkérdőjelezhető a döntés
 - ▶ Munkaerőpiaci hatása elhanyagolható
 - ▶ Kevésbé lesznek motiváltak a nyelvvizsgázásra,
akik így megszerezték a diplomájukat

Források

- ▶ Oktatási Hivatal, 2020. Nyelvi követelmények teljesítésének vizsgálata a felsőoktatásban. Budapest: Oktatási Hivatal.
- ▶ Szakszervezetek.hu. 2021. A diákszervezet tárgyal a nyelvvizsga-moratóriumról. 2021. április 15., <https://szakszervezetek.hu/hirek/26204-a-diakszervezet-targyal-a-nyelvvizsga-moratoriumrol>.
- ▶ Németh Márton Sándor, 2021. Sokaknak annyira bejött az online nyelvtanulás, hogy később is maradnak ennél. 2021. március 22., <https://index.hu/belfold/2021/03/22/sokaknak-annyira-bejott-az-online-nyelvtanulas-hogy-kesobb-is-maradnak-ennel/>
- ▶ hvg.hu. 2021. A hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája újabb nyelvvizsga-amnesztiát javasol. 2021. május 19., https://m.hvg.hu/élet/20210519_diploma_nyelvvizsga?s=hk